

2020-05-25

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
robin.moberg@regeringskansliet.se
U2019/04230/UH

Remissvar: Fusk vid antagning till högskoleutbildning – vad händer sen? (SOU 2019:50)

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. SLS har getts möjlighet att yttra sig över rubricerade föreskrifter och vill lämna följande synpunkter.

SLS har inte fått betänkandet på remiss men vill härmed lämna ett svar. Beredningen av SLS svar har i huvudsak skett i SLS delegation för utbildning.

SLS delar utredarnas syn på allvaret i att lärosätena i ökad omfattning behöver återkalla antagningsbeslut pga ökad omfattning av vilseledande uppgifter såsom ”fuskresultat” från högskoleprovet och förfalskade betyg. Vidare ser vi det som lika allvarligt att en ökad rapportering om fusk under studierna förefaller att öka. Fusk är aldrig acceptabelt, men blir än mer allvarligt i utbildningar som i sin förläggning leder till att allmänheten kan drabbas såsom i vårdyrkena.

SLS tycker att utredarna på ett mycket bra sätt lyft fram frågeställningarna i sin utredning, men delar inte de avgörande förslagen vilket vi valt att kommentera nedan i utredningens förslag under respektive rubrik i kapitel 6 i utredningen. Efter detta kommer några kommentarer på utredningens författningsförslag i kapitel 1.

Kap. 6 Förslagen

6.1 Det författningsregleras att betyg kvarstår vid återkallelse av antagning

SLS delar inte utredarnas förslag utan anser att vid återkallelse av antagning skall även återkallande av godkända betyg ske. Det finns flera skäl till detta ställningstagande. Att genom vilseledande bli antagen till en utbildning innebär för samhällets del att en annan mer meriterad individ inte får möjlighet att studera. Vidare måste det anses vara moraliskt förkastligt att ta sig in på en utbildning på detta sätt, vilket är viktigt att beivra inte minst med tanke på att dessa individer i framtiden kan komma att fatta beslut som berör andra människor, inte minst inom hälso- och sjukvården. Vi vill också, vilket nämnts i utredningen, poängtera den risk som finns för att en individ genom vilseledande tar sig in på en utbildning och trots återkallelse av antagning erhåller högskolepoäng som kan tillgodoräknas vid annat lärosäte och på detta sätt sätter i system att ta sig igenom en utbildning som individen inte är berättigad att genomgå.

6.2 En tidsgräns för återkallande av antagning införs

SLS är tveksam till en tidsgräns. Enligt resonemanget som förts ovan kan vi inte anse att läkarexamen enligt nuvarande utbildning om 5,5 år, skulle anses kunna kvarstå. Än mindre i den kommande

läkarutbildningen om 6 år som ju skall vara underlag för socialstyrelsens utfärdande av legitimation. Vi vill därför föreslå att utredningens förslag om att i högskoleförordningen införa en bestämmelse om att ett beslut om återkallelse av antagning till en utbildning på grundnivå eller avancerad nivå till följd av att sökanden lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter *får* meddelas även om examensbevis som avser utbildningen har utfärdats.

SLS förstår dock att frågan blir mer komplicerad i de fall en annan myndighet utfärdat en legitimation. Vi vill dock framhålla att detta ju blir upp till den myndigheten, exempelvis socialstyrelsen, att i sin tur utreda hur man då skall förfara.

6.3 Reglerna för överklagande förtydligas och ändras

SLS delar utredarnas uppfattning om att förtydligande om hur överklagande ska gå till samt att överklagandenämnden för högskolan är rätt instans för överklagande av beslut som fattats med åberopande av att antagningen blivit felaktigt till följd av att sökanden lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter.

6.4 Bör lärosätets beslut om återkallande av antagning kunna verkställas omedelbart?

SLS anser att det bästa vore om lärosätets återkallandebeslut kunde börja gälla omedelbart, istället för att behöva invänta handläggning och beslut i högre instans och lagakraftvunnet beslut, såsom det idag är möjligt för disciplinärenden mot studenter som fuskat eller stört ordningen. Om det trots allt inte skulle vara möjligt med omedelbar verkställan vill vi betona vikten av en snabb handläggning av dessa ärenden inklusive beslut i högre instans.

Kap. 1 Författningsförslag, 1.1 Förslag till förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100).

SLS anser att den föreslagna förändringen av högskoleförordningen **6 kapitlet § 24a Betyg vid återkallande av antagning** arbetas om så att betyg ej är giltiga oavsett hur lång tid som för flutit efter det att ett antagningsbeslut återkallats. Vidare anser SLS att den föreslagna förändringen av högskoleförordningens **kapitel 7 § 4 b** tas bort liksom det förslag till tillägg i högskoleförordningens **kapitel 12 § 2, punkt 9**.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis ser SLS med stort allvar på att lärosätena i ökad omfattning behöver återkalla antagningsbeslut pga ökad omfattning av vilseledande uppgifter såsom "fuskresultat" från högskoleprovet och förfalskade betyg. Vi anser också att erhållna betyg bör återkallas när ett antagningsbeslut återkallas. Vi ser inget skäl för en tidsgräns och anser att besluten om möjligt bör återkallas omedelbart.

För Svenska Läkaresällskapet

Britt Skogseid
Ordförande

Hans Hjelmqvist
Ordförande delegationen för utbildning